

Redactiunea

se afla in

strada lui Leopoldu Nr. 44.

Articolul nefrancat nu se primesc
numai de la corespondintii re-
spondenti ai „Federatiunii.“ *Scrisori*
nu se publica. Articlii tra-
si si nepublicati se voru arde si nu-
mai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesse luna 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romanii a:
Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale
pentru fiesce-care. publicatiune sepa-
ratu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 5/23 Noemvre 1874.

Situatiunea financiara a Un-
garu fostu discutata prin tote diua-
d'in monarchia s'au cercetatu cau-
mitatii s'au arruncatu vina a supr'a
ernului si a partitei salle, seu mai
a supr'a clicei care domnesce,
indegetatu in fine si modulu
s'ar poté indreptá lucrulu cá
a se nu ajunga in prepastia
amenintia de aproape. — Diua-
gubernamentali au sustienutu si ur-
a sustiené, cá situatiunea nu este
atátu de rea, cá se desperámu de
oriulu tierrei. S'au díssu multe si
e judecati a supr'a economiei statu-
ang, dar nimene pana acum n'au díssu
grelle cuvinte cá „*Now'a Pressa li-*
carea condemna pre unguri cá in-
abili d'a se guverná si cere a fi pusi
„*curatela*“ si „*dictatura*.“ Acestu-a
pre scurtu intiellessulu unui langu
elu ce publica judanc'a Viennesi-
la adress'a fratilorulu dualisti d'in
a.

Articulu se pare a fi inspiratu si
semnu de memento mori, cá-ci ju-
magiariloru, „*P. Lloyd*“ sarí numai
átu, cá cellu ce au calcatu pre sier-
si, scuipandu, injurandu si sforaindu
mania, striga cátu pote, „*cunoscemu*
a bine, díce, curatel'a vostra, avu-
n parte de ea si de dictatura, dar se
uitati cá cu acelle ati ajunsu la Sol-
nu si la Sadow'a.“ Adeveru graiesce
a peccatosulu de judanu, candu
stra pre soro-sa, dar' uita si ellu,
e linge assemene talpele stapaniloru
d'inoce, cá ceea ce facu magiarii cu
e poporele d'in tierr'a unguresca,
e copi'a essactu imitata a celloru ce
usse nemtii cu ei si cu tote poporele
perilului, — cá intre dictatur'a si cu-
el'a nemtiesca si cea magiara, nu este
si o deosebire si cá prin urmare, totu
plo au se ajunga si magiarii, unde
usesse nemtii cu dictatur'a si cura-
a loru, cu osebre numai cá Solferi-
lu si Sadow'a magiariloru este bataia
rale si financiara, nepotendu fi si
itare, pentru cá nu au inca dre-
lu d'a se poté bate, decátu numai la
geri.

Positiunea ministrului de fin. Col.
Ghyczy se ingreuna forte prin attitu-
nea commissinnei financiara initiata
corifeulu dechistu Ant. Csengery,
er ego allu betranului Fr. Deák se-
ndatu fiindu de majoritatea commissi-
in ceea ce privesce indemnitatea cea
de ministru spre a pote redicá im-
sitele pre trimestrul antáiu allu an-
lui viitoriu. Diferentia este, cá mini-
tulu cere pre bas'a bugetului d'in an.
e. éra commissiunea fin. propune a se
in marginile reductiuniloru facute
bugetulu annulu viitoru. Adica unu
a de neincredere facia cu guvernulu,
re inse va appellá la camera si diffe-
ti'a se va complaná usioru. Cu tote ace
d'in acestu incidentu incepura a se
scomote cá Ghyczy s'ar fi satu-
de portufoiu si cá are intentiunea
si cere demissiunea. Scomotele aceste
petara ore care consistintia prin fa-
lu, cá Ghyczy au fostu la domnitulu
pre cumu d'cu unii chiamatu, éra
cá insu-si ar fi cerutu audientia
re a-si motivá demissiunea. Faimela
s'au adeveritu cá-ci Ghyczy au fostu
chiamatu pentru alte cause, intre cari fi-
ce va fi fostu si cestiunea financiara,
ce fára cá se fi fostu vorba de de-
missiunea ministrului.

Camer'a deputatiloru Ungariei tie-
nù asta-di siedintia, in care se presen-
tara reporturile osebitelu comissuni,
intre aceste cá principale: reportulu co-
missiunii a supr'a indemnitatii cerute
de Col. Ghyczy, tote aceste se pusera la
ordinea dillei pentru siedintia de mer-
uri-a viit. si dillele urmatorie. Interes-
sante au fostu discussiunea a supr'a
propunerii facute de Col. Tisza in pri-
vintia acellei dispusetiuni d'in legea
electorale, prin care cei ce n'au platitu
dàrile pana la compunerea listelu
electorali perdu pre trei anni inante
dreptulu electoral. Majoritatea de 120
voturi contr'a 97 v. alle oppositiunei,
nu primí neci macaru atát'a, cá acesta
impregiurare se se recumende mini-
strului de interne spre meditare si lua-
re de mesure cátu s'ar poté in favorea
alegatoriloru.

Cetimu in „Pester Lloyd.“ Belgradu
29. Novb. D'in Constantinopole se an-
nuncia d'in funte credibile, cá faim'a
respandita de Turci, — cá si candu ge-
neralulu Ignatieffu (solulu Russiei) ar fi
acceptatu parerile Portei si ar fi pro-
missu cá si guvernulu seu are se intre-
venia in Bucuresci, ca principele Carlu
se cera prealabil'a permissiune a Sul-
tanului pentru a poté inchiata tractate
si conventiuni commerciali — *este cu*
totulu fára temeiu! Solulu Russiei n'au
primitu assemene instructiune, neci au
facutu passi in acestu intiellessu. Preste
totu, de la 21. octobree, a. c. adica de
candu au urmatu declaratiunea celloru
trei poteri nordice, nu s'au mai facutu
neci unu passu in acesta cestiune.

Vienna, 3/12. 1874.

(d.) Opiniunea publica saturata de scan-
dalulu, care l'a inscenatu dlu Bismark contra
contelui Arnim, e indereptata acumu de nou
asupra vietiei parlamentarie din Versali'a.
Luni'a trecutá in 30. Novembre n. se re-
deschise adunarea nationala; dar' cev'a su-
prindietoriu nu s'a intemplat, cá-ce tote
partitele accepta momentu mai priintiosu
pentru una interpellatiune seu alt'a. Se
unira tote intru a debate cestiuni milita-
rie ascernute de dlu Cyssey, economice si
instructive; ér dupa annulu nou apoi se
voru incepe éra si disputele celle ce attingu
regimulu definitivu. De multu inca se vor-
biá cá Mac-Mahon vá ascerne camerei din
Versali'a unu memorandu; acell'a in ade-
veru si assiste, si pote chiaru asta-di se va
fi si cetitu. Caus'a acestei intardiári fu re-
sultatulu alleggeriloru municipali din Paris.
Aceste fiindu acumu cunoscutu — 63 repu-
blicani, 12 monarchisti si 5 alegeri mai
strinse voru se urmeze — si memorandulu
lui Mac-Mahon e gata, si dupa cumu se
strecorá prin firulu electricu, alegerile din
Paris influintiará forte asupra lui. Dorimu
numai atát'a, cá presiedintele republicei se
depunia odata masc'a si se represente ade-
veratele interese alle tierrei, ceea ce si
speramu cá o va face, de ora-ce altu modu
de scapare nu are.

Processulu Arnim se vá incepe la 9 l.
c. Contele si-a luat treu aperiatori dintre
cei mai renumiti juristi si Germaniei si dupa
cumu se vorbesce va si castigá processulu,
ceea ce ar' fi in adeveru una minune. La
timpulu seu vomu referi despre acesta per-
tratate, carea de si se vá tiené cam se-
cretu, dar' totu-si vá se strebata si in pu-
blicu cátu de pucinu.

Resultatele republicei spaniole dupa in-

vingerea de la Irun suntu atáta, cátu ne-
mica. In locu se se fia continuatu lupt'a
mai departe cu energia, candu nu ar fi
fostu greu a pune capetu hotiloru, guver-
niulu din Madrid a sistatu operatiunile,
ér carlistii de atunci si-au adunatu poteri-
le; Don Carlos s'a impacatu cu fratele seu si si
cu Dorrogaray si acumu se-a apropiatu de
cetatea Irun, carea cu anevolia va se-i mai
scape din mani. Din tote aceste resulta, cá
Seranno cellu astutu e frate de cruce cu
intrig'a si in una buna demanetia va inter-
prinde una lovire de statu. Pentru cá se mai
molcomesca atentiunea publica, maresialulu
a otaritu se ié insusi comand'a suprema
preste armatele nordice, sub pretestu cá se
suffoce de totu pre Carlisti; dar' din celle
trecute nu potemu la nece unu casu se-i
dámu credientu. Dorimu se ne fimu in-
siellatu si se-i vedemu faptele incoronate de
succesulu cellu mai stralucitu.

In parlamentulu din Berlin a vorbitu
Bismark. A respunsu deputatiloru din Al-
sacia, care afirmaru cá Germani'a nu face
nemicu pentru prosperitatea tieriloru anes-
sate, ci totulu numai pentru germanisarea
locuitoriloru din acelle provincie. Princi-
pale a afirmatu cu sumetia, cá totulu s'a
facutu numai pentru germanisare, carea
odata realisandu-se, vá medilocí cá proce-
dur'a Germaniei se multumesca si pre A-
saciani si Lotaringiani; ei atunci voru cautá
paradiulu pamentescu in Berlinu si nu mai
multu in Paris seu in Vaticanu. In ade-
veru Bismark a vorbitu forte nemtiesce;
dar' ore de ce nu vorbesce totu asiá, candu
se pertrateaza de interesele altora? aici i-se
vede caracterulu cellu intrigantu! Se-i fia
de bene! Se va intorce inse cá mane
ventulu!

Franci'a in diu'a deschidere adu-
nării nationali.

Onor. cetitori si-voru adduce a-
minte, cá in sesiunea trecuta adunarea
d'in Versali'a fu necessitata prin dlu
Casimir Pèrier se se dechiare, deca vro-
iesce constituirea definitiva a republi-
ci. Cu acesta ocasiune inse se aflara
si de acei-a, cari propusera proclamarea
monarchiei legitime, má chiaru si allu
III-le Imperiu sub Bonaparte cellu din
scol'a militaria din Wolwich. Proiectele
din urma fura desconsiderate, éra cellu
de antaniu respinsu cu una maioritate
de 29 voturi. — Ce au vroitu mai de-
parte marii consiliari, si chiaru solda-
tulu de la Sedan, lumea nu a isbutitu
se ghicesca; atát'a inse totu-si se vedeá,
cá Mac-Mahon a capetatu placere mare
de a guverná. Passulu seu asiá s'a in-
dreptatu, cá nece republicanii si nece
partitele cellealalte se nu si pierdia in
dinsulu sperantiele; si in stadiulu ace-
stu-a apoi, sesiunea adunării nationali
s'a inchisu pana mai departe, si dupa
cumu aflámu chiaru pana asta-di la 30.
Novembre.

Cautandu activitatea regimului pre
timpulu ferieloru, aflámu cu dorere, cá
situatiunea bieteí Francie nu s'a schim-
batu intru nemicu. Si acumu e totu
aceea-si confusiune, cá si mai inainte;
Mac-Mahon e totu acellu cameleonu de
mai de una-dille, aretandu-se asta-di
republicanu, mane bonapartistu si poi-
mane chiaru monarchistu. Franci'a cea
obosita de lovirile crude alle Borussi-
loru accepta numai indiesertu de la
Mac-Mahon salvarea sa, ellu nu are
tari'a lui Thiers, inaintea carui-a se
inchina asta-di toti diplomatii, ci e

unu militariu favoritu de sorte si giur-
stari, éra consiliarii sei misce unelte alle
ultramontaniloru si alle monarchistiloru.
Activitatea loru se marginesce intru sa-
turarea ambitiunei si intereselu pro-
prie, dar' cá ei se prepare salutea pu-
blica, neci pomena!

Cautandu acumu la diferitele par-
tite, aflámu cu multa mangaiare, cá re-
public'a o pote salvá; dar' mai impune-
toriu cá la 22. Novembre nu a vorbitu
Franci'a nece odata. Atunci adeca, fi-
indu alegerile pentru consiliile comu-
nali, republicanii au fostu alesii mai
pre totu loculu. Cei ce mai ante fura de-
pusi de cátra regimu, acumu fura alesii
cu entusiasmu, éra candidatii lui Mac-
Mahon caditura cá frundiele tomn'a.
Inca unu documentu, cá Franci'a vroie-
sca numai republic'a! Tote inse sunt
indiesertu de ora-ce maresialulu are
urechi se nu audia si ochi se nu vedea,
cá numele seu va onorá paginile isto-
rici numai deca va salvá Franci'a. —
Un'a inse ne deprimeza, cá nece asta-di
nu au appuatu a se consolidá partitele
republicane, adeca asiá numitele centre
„dreptu si stangu“, se pare a fi una
plaga a ceriului pre biet'a Franci'a, cá
representantii ei se fia desbinati. Numai
acesta impregiurare mai face pre Mac-
Mahon se impiedece constituirea republi-
ci, cá-ce altu-cumu una partita de
preste 600 de representanti usioru l'ar
poté face se vedea si se si audia si apoi
fiesce se implinesca dorintia generala.

Se asceptámu acumu inceputulu
sesiunei si se vedemu ce colore ni va
mai arretá soldatulu cellu loialu. Pana
atunci amintimu, cá republicanii voru
mai passá odata la medilocu cu proie-
tulu dlui Perrier, carele cadindu, in-
data voru si propune disolverea. Vomu
vedé. —

Congressulu electoralu.

Siedintia de la 16 Nov. n. 1874.

La 11 ore deschide Presanti'a Sea P.
Episcopu Mironu Romanulu, cá comissariu
congressualu siedintia annunciata.

Dupa resólverea unoru currente presi-
diulu anuncia reportulu deputatiunei congres-
suale, insarcinate cu immanuarea actului de
alegere in. regimu spre pre-inalta intarire.

Se cetesce raportulu si fiindu cá are
doue párti si adeca: un'a carea tratéza de-
spre activitatea deputatiunei si alt'a, carea
tratéza spesele ce le a avutu deputatiunea:
— partea prima se iea la sciintia, éra partea
a dou'a se transpune comissionei bugetarie.

Dupa acest'a presidiulu dá spre cetire
resolutiunea reg. carea in traducere auten-
tetica e precum urmeza:

Min. reg. ung. de culte si instructiune
publica Nr. 1688.

Preumilit'a adressa a congressului Me-
tropoliei gr. or. romane, intr'unutu in Sabliu
la 27 Oct. a. c., indreptata din siedintia sa
de la 2 Novembre a. c. cátra Maj. Sa imp.
si apost. reg. si immanuata mie prin anume
omissa'a deputatiune pentru presentare la
pre-inaltulu locu, prin carea pre langa ce-
rerea gratosei intariri preinalte se notifica
resultatulu alegerei de metropolitu, efectuite
la 1 Novembre, presentandu-se in preumili-
ta mea representatiune din 14 Nov. a. c.
Maj. Sa s'a induratu la aceea in 19. Nov.
a. c. pregatiosu a-mi comunicá urmator'a
resolutiune preinalta:

„La propunerea ministrului Meu reg. ung.
de culte si instructiune publica, pre Episco-
pulu Caransebesiului Ioanu Popasu, care

prin congressul Metropolei gr. or. rom. convocatu la Sabiu pre 16 Oct. an. cur. cu majoritatea voturilor fu alesu la 1 Nov. a. c. de metropolitu gr. or. rom., in puterea dreptului Meu reg. rezervatu in § 157 p. 13 allu Stat. org. congressualu, nu amu aflatu de a-lu intari in acesta demnitate de metropolitu. Dreptu aceea indrumazu pre ministrulu Meu ung. de culte si instructiune publica, cá aducandu acésta resolutiune a Mea la cunosointia numitului congressu, pre acellu-a sè-lu provoce la o noua alegere de metropolitu, cu eschiderea candidatului recusatu.

Despre care resolutiune pre-in. la mandatu espressu in aceea allu Maj. pre congressulu metropolei gr. or. rom. lu inscintiezu cu aceea: cá luandu acesta pre-in. resolutiune reg. la cunosointia cu reverintia omagiale, ce-i compete, si conformandu-se acellei intru tote, sè prefiga terminulu pentru nou'a alegere, care, cu eschiderea Eppului Caransebesului I. Popasu, va fi de a se efectui pentru scaunulu metropolitau, remasu in acestu modu in vacantia; acellu terminu in sensulu §. 151 din Statutulu org. pentru aducere la cunosointia Maj. Salle sè mi-lu notifice, si facendu in propria sa sfera de activitate dispusetiunile cu referintia la alegere, rezultatulu alegeri noue, ce va sè se efectueasca, sè-lu substerna la tempulu seu preinaltei intariri in sensulu § 157 p. 13 din Statutulu org.

In Buda-Pest'a la 22 Nov. 1874.

Augustinu Trefort.

Preinalt'a resolutiune reg. congressulu a ascultatu-o, in semnu de omagiu, standu in piciora.

Dep. *Cosm'a* face propunerea, cá rescriptulu sè se dee unei comisiuni, carea sè se alege anume, si carea sè aduca in siedinti'a proxima unu reportu in privintia meritoria a obiectului.

Propunerea se primesce.

La propunerea presidiului se alege comisiunea din urmatorii: Prot. I. *Ratiu*, Ioanu *Pesteanu* si I. *Belesiu* Dr. Ioanu *Borci'a*, Dr. *Alessandru Mocioni*, *Diamandi Manole*, I. *Ianculescu*, P. *Cosm'a* si Ioanu P. *Desseanu*. Cu aceste siedinti'a se inchide si cea urmatoria se anuncia pre mane la 11 ore inainte de media di.

D'in scirile sosite aici in 2. Dec. resumemu urm. „In 1. Dec. partitele se invoira ca minoritatea sè se allature la candidatulu maioritatii. Apoi se tienù conferintia in care se fece votare de proba intre Mironu Romanu si Ioane Metianu, pentru-cà acestu d'in urma in interessulu partitei salle nu potea sè receda mai nainte de incercarea votului. Resultatulu fu cá Mironu Romanu capetá 30 voturi, éra I. Metianu 26 vot. Dupa care Metianu si-retrasse candidatur'a. — Acum se credeá cá alegerea Eppului Mironu este assecurata, inse alta di ad. in 2. Decembre intrunindu-se congressulu si purcediendu-se la actulu alegerii, resultatulu fu, cá d'intre 88 voturi, 45 bille au fostu albe, 42 voturi se dederu pentru Eppulu Mironu éra 1 votu pentru Nic. Popea, prin urmare, dupa ce n'au resultatulu maioritate absoluta, nou'a alegere conformu statutului org. se va tiené in 3. Dec.“

Sciri electr. partec. a „Federat.“

Sabiu, 2. Decembre, 1 ora 28 min. d'in di. Episcopulu Aradului Mironu Romanu au obținutu 43 voturi, éra 45 bille albe. In lipsa de maioritate, mane alta alegere.

Sabiu, 3. Dec. 12 ore, 30 min. din di. Resultatulu scrutintului de asta-di e Mironu Romanu alesu AE si Metropolitu cu 51 voturi. — Nicol. Popea au capetatu 31 voturi, se dederu si 6 bille albe.

Mai primiramu inca doue telegramme, un'a data la 2 ore d'in di, alt'a la 3 ore 30 min. d'in di, cari fiindu identice nu le reproducemu, multiamimu inse, pentru tote trele, amiciloru, cari avura bunetatea a ni-le tramite.

Astfelu marele actu allu alegerii Metropolitului basericeii gr. or. romane,

care tienù mai bine de o luna spiritele agitate si acceptarile incordate, dupa cunoscutele vicissitudini, ajunse a fi terminatu spre binele basericeii si allu natiunii, terminandu-se totodata si meseri'a denunciatiunilor.

Nescrutabile sunt arcaele Providintiei! mortii nu numai cá invia, ci se urca la cellu mai inaltu punctu de culminatiune cá apparendu in tota splendorea sè pota fi mai bine contemplati, spre a confunde arrogantia celloru ce cu incualificabile nesfiela i-au declarat de morti.

Membrii congressului, essilandu d'in sinulu loru rellele consilie ce li-ar fi dictatu rancorea si pasiunile, — urmandu precum au urmatu, documentara inalta intielleptiune, maturitate politica, abnegatiune si preste totu raru devotamentu cátra st. baserica, ultimulu si singurulu refugiu allu nationalitatii nostre nu numai opresse ci si insultate. — Onore deputatiloru congressuali! pentru fericit'a alegere, éra nou alessului AE. si Metropolitu: poteri spirituali si corporali de la Ddieu, care l'au invrednicitu a fi cellu d'antaiu intre ai sèi; pentru cá sè pota sta pururea la inaltimea missiunei salle precátu de grelle pre atátu da sublime!

Camer'a deputatiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 17. Novb. 1874.

Presied. Bela Perczel deschide siedinti'a dupa 1 ora. Ministri pres. Bittó, Pauler, Szende, Ghiczzy si Szapáryl

Dupa autenticarea processului verbalu, presied. annuncia mai multe petitiuni sosite de la iudicatiuni; un'a, de la comitatulu Soproniu pentru a se introduce assecuratiunea de statu contra focului, si alt'a de la acell'a-si cottu, pentru desfiintarea institutiunei inspectoriloru de scola.

Tribunalulu crim. d'in Pest'a cere permissiunea de a urmari pre deputatulu Ern. Dulovics, pentru transgressiune contra securitatei corporale. (Se tramitte comisiunei de immunitate.)

Paulu Hoffman n predá petitiunea proprietariiloru de case din Bud'a-vechia, cari provocandu-se la legea despre unirea capitalei, prin care d'insii s'au insiratu in a II-a classe de censu — remonstreza contra despusetiuniloru din noulu proiectu de lege despre darea de case. — Ernestu Mukits predá petitiunea cetatii M. Theresiopoie: Jos. Szilávy petitiunea cetatei Pasionu (totu in privintia proiectului de lege despre darea de case.) Tote se tramittu comisiunei pentru petitiuni.

Ministrulu de finance, Col. Ghiczzy predá reportulu despre modalitatiile luarei imprumutului din urma si unu proiectu de lege despre inarticularea acestui-a.

Ministrulu de aperearea tierrei, Szende, susterne unu proiectu de l. despre contingentulu recrutiloru pre annulu 1875. (Se voru tipari si impartii.)

Dup'ace'a se publica resultatulu alegeri membriloru in comiss. politico-basericesca. Dup'o pauza scurta, notariulu casei de susu, bar. Va y, aduce nunciulu acellei-a in obiectulu proiectelor de lege modificate, ce au pertratatu.

Siedinti'a se inchiaia dupa 2 ore.

Siedinti'a din 20. Novem, 1874.

Se deschide la 1 ore. Pres. Béla Perczel notari: Szenicey, Széll, Wächter, ministri pres. Pauler, Szende si Szapáry.

Presied. annuncia petitiunea cetatei Iaurinu, pentru cá ministrulu de interne se aprobe statutulu (cetatei) despre chiria de case; apoi petitiunea cet. Kecskémét, pentru a regulá prin lege affacerea incortelarei militariloru; mai departe petitiunea cet. Szegedinu pentru a se aruncá dare comunale si asupra filialelor, cari institutete austriace de castigu le au aici in tierra: in fine pe-

titiiunea comitatului Cetatei de balta, pentru desfiintarea institutiunei inspectoriloru de scola si pentru modificatiunile proiectului legii elect. facute de casa de susu. Iuliu Steiger predá petitiunea corpului oficialiloru de posta si telegrafu pentru a li se imbunetati léfa; apoi o asemene petitiune a oficialiloru subalterni de la posta si telegrafu. Stef. Teleszky predede petitiunea industriasilorusi a comerciantiloru din Oradea-Mare pentru desfiintare a cammereloru comerciali. Ernestu Dulovics susterne petitiunea reuniunei advocatiloru din Buda-pest'a in obiectulu nouelor proiecte de lege de contributiune.

Iul. Steiger susterne apoi petit. clubului cet. din cerc. VII din Buda-pest'a, care cere cá numitul cercu sè fia reprezentatu in dieta prin doi deputati, ce'a ce dupa numerulu poporatiunei salle, n'ar fi decátu justu si ecitabile. Totodata se roga, cá ministrulu de interne se fia indrumatu a susterne unu proiectu de lege in acesta privintia inea in decursulu annului acestui-a.

Ign. Kassai interpelleza pre ministrulu de justitia: are cunosointia, cá la tribun. din Sedisor'a forte multe cause de cartea funduale remanu neresoluite, si prin acest'a credetulu suffere extraordinariu? (Se va comunicá ministrului.)

Col. Széll, cá refer. allu comiss. financ. susterne raportulu despre proiectulu de lege cu privire la desfiintarea institutiunei comitiloru supremi ai cetatiloru. Se va tipari.

Raportorii comisiunei centrale Edm. Beniczky, Lud. Horváth si Andr. Schmausz susterne raportele acellei com. Se ordina tiparirea lor.

Lud. Cséry susterne raportulu com. economice despre bugetulu casei pre lun'a curg.

Ministrulu de interne Iul. Szapáry susterne proiectele de lege despre contributiunea domestica si despre spitalele publice, cerendu a se predá unei comisiuni deosebite de 15 membri (Aprobare.)

— Cu aceste-a presied. inchiaia sied. la 1 ore 30 min.

Siedinti'a de la 23. Nov. 1874.

Presied. Bela Perczel. Notari: Wächter, Széll si Bóthly. Ministrii pres.: Ghiczzy, Szapáry, Zichy, Trefort, Szende, Pauler si Pejacsevics.

Presied. annuncia, cá Bela Fáy, alesu deputatu in cerculu elect. Gödöllő si-a susterntu credentiaunulu. Se tramitte com. verif.

Deput. Kresztics cere concediu de 4 septemane. I se accorda.

Presied. areta apoi, cá comiss. alessa pentru cestiunile politico-basericesca sa constituitu alegundu-si presied. pr. Fr. Házmán si not. pre Al. Molnár.

Zsedényi susterne petit. mai multoru notariloru, pentru desfiintarea institutiunei notariloru cercuali: Sè se sterga § 76 din art. de l. XVIII: 1871 si sè se conceda éra si a se allega notari: invetiatorii comunali.

Se indruma la comiss. pentru petitiuni.

Zsedényi presenta apoi o petitiune in numele adunarei invetiatoriloru comunali din tota Ungaria, cari se roga cá sè se creeze lege din proiectulu susternutu mai de multu prin deput. A. Molnár, in obiectulu infintariinei unui fondu de pensii pentru crescatori si docentii toturoru institutelor publice de scutire a baiatiloru si de invetiatori populari, cum si pentru veduvele si orfanii acelor'a.

Se indruma la comiss. pentru instructiune.

Col. Tisza presenta petit. mediciloru din Buda-pest'a, contra nouelor proiecte de lege despre contrib. de castigu. M. Wahren predá petit. reuniunei moralioru, pentru modificat. mai multoru §§ din noulu proiectu de lege despre darea de castigu.

Ferd. Nemes susterne o petit. privata; — asemene

Iuliu Oláh petit. reuniunei mediciloru contra proiect. de lege despre contrib. de castigu. Ioanu Kiss susterne petit. cet. Sarmaru contra toturoru proiectelor de contrib. Ed. Horn, presenta petit. clubu-

lui cet. din Teresiopole ctra acelor'a proiecte.

Tote petit. se indruma la comiss. pentru petitiuni.

Ales. Csiky: Proiectele de legi ineresoluite, ce attingu interese vitale alle tierrei, dovedescu de ajunsu, cum presentulu modu de pertratare intre ambe case alle dietei nu se mai pote tiené, trebuie sè fia iertatu cátoru-va episcopu conti si baroni, cá se paralizeze de activitatea legislativa a camerei reprezentatiloru. Oratorulu continua a demustrá, cá casa de susu in compusetiunea-i de acelu nu mai are ratiune de a assiste, si face propunerea, cá neconsiderandu modu casei de susu, regele sè fia rogatu prin adresa a sanctioná proiectulu de lege catorale. Mai departe propune, cá ministrulu de interne sè fia indrumatu a presentá in decursulu acestei sessiuni unu proiect de lege despre reorganizarea casei de susu pre bas'a allegerei poporului, deca, adese se mai considera necesaria essistintia a casei de susu.

Cas'a decide a nu se tipari aceste propuneri.

Edm. Szeniczey, ref. comiss. centr. pentru proiect. de lege elect. recomanda raportulu comisiunei.

Mich. Kasper se declara resolut contra modif. casei de susu acceptate de comiss. centr. la § 5. in obiectulu censului ardelenu. Oratorulu este de parere, cá deslegarea cestiunei censului ardelenu, in intiellesulu modif. casei de susu, este nedrepta si purcederea ministrului e chiar n'entiellesa. Oratorulu nu vre sè tratá seriosu partea personale a cestiunei, or ora ce ministrulu a luat de totu usure schimbarea parerei si a convictiunei sale in acesta affacere. Cu esemple practice oratorulu dovedese, cá prin nou'a modificatiune censulu ardelenu se schimba essentia, pre candu se diceá, cá proiectu de lege elect. nu va face nici o schimbare essentiala.

Iuliu Horváth asemene vorba contra propunerei comiss. centr., care primesece, ci propune emendamentulu urmatoriu: „Puntele a) si b) de la § 5. sè se sterga si cualificatiunea pentru dreptulu de alegere sè fia contributiunea directa de fl. 40 cr. fara aruncuri.

Vinc. Babesiu vede in modif. casei de susu acceptata de comiss. centr. o nedreptate contra nationalitatiloru. I pare forte réu, cá din multe parti se sustiene cumea Ungaria far' a nedereptati pre nationalitatiile nemaghiare nu pote essiste. El spinge propunerea comiss. centr.

Col. Tisza o sucesce in dreptu stang'a: cá nu-e vorba de asta, ci de ce se recunose cá decisiunile de mai inainta alle casei repres. suntu mai correcte, in privintia se poté gati lista permanenta de allegatoriloru, pentru a nu se lipi tierra de despusetiunile colle bune, din cauza unor'a rolle — e de parere sè nu se continue debatterea asupra punctelor din stiuene, ci sè se iae la protocollu, si acestu sè se comunice si casei de susu: cá adese casa repres. e si acum convinsa despre correctitate concluselor salle, inse fiindu cá interessulu tierrei pretinde gatierea listelor permanente absta de la discussiune ulterioare.

Daniilu Irányi intr'unu discursu fulminantu indreptatu contra guvernemantiloru si a boieriloru, pre cesti-a i timbreza de rei patrioti maghiari éra pre cei-a de rei barbari de statu. Oratorulu vre sè bazeze viitorulu patriei pre 15 millione de cetatieni ai ei, si nu numai pre soiulu maghiaru, pentru cá tie ne cá e periculu mai mare a avé sutu de mii de inimici in tierra, la munte, de cátu 20—30 deputati de ai nationalitatiloru in camera. Sustiene votulu de mai inainta allu camerei reprezentantiloru.

Ministrulu Szapáry vorbesce pentru propunerea comiss. centr. cerendu cá sè se iae la protocolu propunerea lui Tisza.

Michailu Besanu. Onorabila Camera Redicu cuventulu fara de a avé sperantia de resultatulu favorabilu; pentru cá dupa celle ce s'au intemplat in camer'a boieriloru, dupa celle ce s'au vorbitu asta-di in camera, sciu prea bine, ce sorte va sè alina

siunea censului Transilvaneanu. Si daca nu-si mi-iau libertatea d'a cere cuventu, asta o facu numai pentru ca se dau presiune temeriloru melle, ce le-a ster- in mine proiectulu boieriloru.

Marturisescu sinceru On. Cam., ca pen- desvoltarea vietiei nostre constitutionale pentru odihnirea m'rei majoritati a lo- toriloru din Transilvania muku asi fi titu, ma afiu, ca ar' fi fostu nu numai oportunu, ci chiaru o lipsa neincungiurata, si pozitiunea, ce camer'a luasse deja de ca ori in acesta cestiune, se se sustiena asta-di. Proiectulu camerei representative gressitu ar' fi avutu acellu resultatu fa- rabilu, ca si acei Transilvaneni, cari cu majoritatea locuitoriloru de acolo, cu altu mai tare sar' alipi de constitutiunea triei nostre decatu s'au alipitu — dorere pana acum'a; ar' fi avutu acellu resul- tu de mare pretiu, ca nici unu sufletu de nu nu s'ar' fi afflatu in Transilvania, care r' privi de strainu ori de fiu vitregu allu triei.

Me temu, onor. Camera, — de Ddiu fia altcum! — ca daca se va primi pro- tulu boieriloru, legaturele uniunei pentru ti atat'a sange se versasse la an. 1848, si nu se voru desface de totu (ca-ci in a privintia avemu garantia constitutio- na), dar' cutediu a affirm'a, ca multu voru bi; me temu ca si acei bravi patrioti, si in speranti'a unui viitoriu mai ferice pana um'a neobositu au lucratu pre terrenulu con- tionalu pentru intarirea uniunei Transil- vane cu Ungari'a, si-voru perde curagiulu voru inceta de a lucra si mai departe. Nu te lipsa se dovedescu mai de aproape, ce dere immensa este acesta pentru tener'a tra vietia constitutionalu; sum inse con- asu, ca perderea este cu multu mai mare mai semitotia pentru insu-si liberalis- du, deora-ce eu din partea mea cestiunea sante nu o privescu de cestiunea natiuna- tioru, ci de a liberalismului.

Cei ce si pana acum'a au lucratu in eptiune liberala, vedu prea bine dimpreu- eu mine, ce direptiune daunosa si peri- losa inaugurarum, cu dorere trebuie se perieze, ca in patri'a nostra const tutionala torintieloru egale nu corespundu si drep- ti egale. Si in adeveru, daca noi chiaru taci-a, candu §. 1. art. de lege XLIII. an. 1868. dice apriatu ca „egalitatea de ptu civicu si politicu se garantea de nou truu toti locuitorii Ungariei si Transilvaniei ste,“ asta-di voimu a restringe dreptulu ectoralulu pentru Transilvania, — de siguru abatemu de pre terrenulu liberalismului.

Acesta se o preocupenescu bine mai rtosu acei-a, caror'a li zace la inima vii- ulu Ungariei si desvoltarea constitutiunei tre in direptiune liberala.

Si eu veniu a intreb'a, onor. camera, acui interessu ni-se recomanda asta-di opunerea boieriloru? dora in interessulu rei majoritati din Transilvania? nici de m, ca-ci este deja unu secretu publicu, in intregu acestu textu s'a proiectatu in gressulu unoru omeni, cari prea bine se u numi feudalisti (contradictiuni) cu alte vintu acest'a va se dica atat'a, ca privi- lele si prerogativele ce le-au stersu le- e liberale din an. 1848. asta-di au se se titne in alta forma si sub alta manteua. Intrebarea ca ore bine este acest'a? bar- ti liberali din tota Ungari'a nu potu ave a respunsu, decatu ca nu este bine.

Se dice, on. camera, au dissu-o multi se ori, ca „in Transilvania sunt ten- tie separatistice,“ si ca „estinderea drep- toru politice asupra Transilvaniloru ar fi a pericolu pentru patri'a nostra,“ in urma: „asta-di nu e vorba se aducemu noua e electorala ci numai se modificamu re- tive se aplicamu legea electorala din 1848.“

Dreptu ca judecandu din titulu ace- i proiectu de lege asi se vede, ca in ade- de presinte se tracteza numai de modi- cea resp. explicarea legei electorale din 1848, inse tare se insiella cellu ce crede, proiectulu presinte nu contine altu ce- de catu modificare ori explicare. Nu nu- a modificare ori explicare contine acestu iectu de lege ci si alt'a: anume: in a puncte dreptulu electoralu de mai te se restringe, era in altele se estinde.

vreti se dovedescu acest'a? Motivulu deci, ca de presinte nu se creeza lege noua si nu se strafeorma cea vechia, nu se pote accept'a de felu.

Tendintie separatistice! Da, aceste esi- stu, sciu bine si eu, ca-ci faim'a unoru ten- dintie separatistice a ajunsu chiaru in sep- temanele trecute prin tote partile tierrei. (intrerumpere: *acelle sunt altfelu de tendin- tie!*) Da, sunt tendintiele separatistice alle partidei magiare specialu transilvane!

Cine nu vede aci tendintie separati- stice? Esistu, si altfelu de tendintie sepa- ratistice; dar' onor. camera, cutezu a affir- ma, ca conducatorii acestei si acellei partide nu-su amici nici ai uniunei, nici ai vietiei nostre constitutionale. Si pre unii si pre aliti are se-i judece tribunalulu in intiel- lessulu logiloru nostre, daca sunt culpabili; dar eu din partea mea credu, ca este unu ce forte gressitu, daca pentru faptele puni- bile alle unei partide aristocratice ori a cutarui cetatienu cu tendintie inimice se va pedepsi majoritatea cea mare a Transilvaniloru.

In urma se dice, ca este periculosu a se estinde dreptulu constitutionalu. In ace- sta privintia observu numai atat'a, ca ori sunt Transilvaneni harnici a se folosi de dreptulu constitutionalu in interessulu loru propriu si in allu tierrei, ori nu sunt. Daca sunt harnici: atunci-a binevoiti a dispune, ca cuventulu depusu in §. 1. allu art. de lege XLIII. din an. 1868. se se si prefaca in trup; era daca nu sunt harnici: atunci se-mi fie iertatu a dice, ca locuitorii Tran- silvaniei nu sunt demni nici de atat'a dreptu constitutionalu, catu se cuprinde in proie- ctulu camerei boeresci. La acesta cestiune, dupa parerea mea, tertium non datur.

Mai am inca se insemnu in urma at'a, ca proiectulu boieriloru va intemeia fa- cia de constitutiunea patriei nostre o mare neincredere si instrainare intre locuitorii Transilvaniei. Respunda istoriei pentru ur- mari cu consciinti'a loru sufletesca acei-a, cari cestiunea censului Transilvaneanu au transpusu-o pre acestu terrenu dubiu.

Intre astfelu de impregiurari, onor. Camera, pre mine numai una impregiurare me mangaia: adeca, ca cestiunea censului Transilvaneanu chiaru si in caderea sa va fi petrecuta de simpati'a toturoru barbatiloru liberali din Ungari'a; me mangaia: ca nu peste multu va sosi timpulu, candu in imperiulu Stulu Stefanu in privint'a dre- ptulu civicu si politicu nu se va mai face (??) deosebire intre cetatianu si cetatianu, intre confessiune si confessiune. Deo ceriulu, se nu fia prea tardiu!

Eu din partea mea nu primescu propu- nerea camerei boieriloru respective a com- missiunei centrale. (Se votamu!)

Col. Tisza observa, ca n'a facutu propu- nere formale.

Stef. Patay declara ca nu va per- mit e neci odata, ca se se iae la protocollu, ca cas'a primesce ce-va, ce recunoscce, ca este reu, numai ca se evite-frecarile cu cas'a de susu.

Dup'aceste-a se face votarea si propun- commiss. centr. se primesce cu mare maio- ritate. Contra — votara stang'a extrema, sassii si romanii.

Cellealalte propuneri alle commiss. cent. se primira fara discussiune.

Presied: Cu aceste-a differintiele intre ambele case suntu complanate, proiectulu de lege electorale este votatu si se va susterne la sanctiunare.

Siedinti'a de la 24. Novembre 1874,

Presied. Béla Perczel. Not. Wächter, Széll si Tombor. Ministri pres.: Ghyczy, Pauler. Zichy si Trefort.

Presied. anuncia ca deputatulu Lud. Tisza a cerutu concediu pentru intregulu saisonu de ierna. I se accorda. Mai departe presied. areta, ca tribun. din Székely-Ke- resztur cere concessiunea de a introduce cer- cetare crim. contra deputatulu Nicol. Bar- tha. Se indruma la commiss. de immunit.

Ministrulu de finace Col. Ghyczy susterne petit. industriasiloru din cet. Come- romiu pentru desfiintierea institutiunei ca- mereloru comerciali. Se indruma la commiss. de petit.

Adam Lázár interpelleza pre mini-

strulu de justitia: are cunoscinti, ca pro- cedur'a crim. in Ardélu, anume arestulu preventivu se eserceza in modu arbitrariu, in castu nevinovati stau adese ori arestati anni intregi; are de cugetu a delatur'a ace- stu reu si a regul'a acesta afacere? Se va comunic'a ministrulu.

Ministrulu de comunicatiune ctele Ios. Zichy respunde la interpell. deputatulu Brogyányi, — care lu-intrebasse: de ce a destituitu pre vicecomitele cottulu Nyitra din postulu de commissariu reg. la regularea riului Waag — ca a facut'o ace- st'a numai pentru a nu lua pre amintitulu vice comite de la celealalte agende of., si a incredintiatu acesta missiune ctelui De- zasse numai in interessulu unei procederi energice si rapide. Cas'a primesce respun- sulu cu unanimitate.

Urmeza allogerea membriloru pentru commiss. de administratiune. Resultatulu se va areta la finea siedintiei.

Dup'ace'a se iau in desbattere petitiu- nile. Ref. A. Molnár. Commissiunea propu- ne, ca petitiunea comunelor evang. ung. din districtulu Brasiovului pentru infintia- rea unui senioratu deosbitu — se se in- druma la ministrulu de culte cu speciale recomandare.

Ministrulu de culte Trefort: Acea petitiune mi s'a susternutu si mie, si vedendu ca cele mai multe puncte din plansore sunt fundate, am de cugetu a face despu- setiuni ulterioari. Inse fiindu-ca natur'a au- tonomiei basericee protestante pretinde, ca- inainte de ce s'ar' face ce-va despuetiune administativa in asemeni lucruri se fia in- trebata respectiv'a corporatiune basericesca: am recercatu consistoriulu basericescu se se dechiare in privint'a acestoru puncte. Deci indata ce va sosi opiniunea acellui-a, mi-voiu tien de detorintia a dispune, avendu in vedere de o parte legile si de alt'a: ra- porturile politice si basericesci alle tierrei nostre si a raport'a onorabilei case la tim- pulu seu. (Aprobare)

Petitiunile susternute contra noveloru proiecte de lege de contributiune se indru- ma la commiss. de contrib.

Mai multe petit. pentru desfiintierea institutiunei inspectoriloru de scola se in- druma la commiss. de instructiune.

Ios. Madarász doresce ca acesta commiss. se susterna catu mai currendu ca- sei raportu in acestu objectu.

La petitiunile pentru subtragerea diu- neloru deputatiloru absentu fara concediu, Stef. Patay observa, catu de mare este indignatiunea in tierra, contra deputatiloru negligenti.

Cu aceste-a ordinea diliei e terminata. Presied. suspinde sied. pre cate-va minute, pentru numerarea sieduleloru date intru alle- gerea membriloru commiss. de administra- tiune.

Dupa redeschidere se enuncia resultatulu: S'au datu preste totu 206 siedule, 5 au fostu gole. Celle mai multu voturi le cape- tara: Joana Vályi, Aug. Baranyai, La- dis. Tisza, Gabr. Várady, Fr. Ház- man, I. Lonyay, Lud. Lészay, Gust. Viszolyi, Col. Bitto, Ales. Ernusz, C. Em. Péchy Stef. Gorove, P. Or- dody, Inl. Oláh, Vilh. Tóth.

Siedinti'a se inchide la 12 ore.

Din Fundulu regiu.

Amentitele commisiuni continua a pre- sent'a reporturile loru, a supra caroru-a desbatterea s'a si inceputu. Inse acestu in- ceputu chiaru este pucinu mangaiatoriu.

Multa volbura a facutu nesce delapi- dari de bani, comisse de unii sassi, fosti functiunari orasienesci. Romanii cu totu dreptulu au pretinsu darea loru in jude- cata, inse majoritatea moralei seriositati, sassii, i-au facutu scapati d'acesta, ceea ce pote sierbi numai spre onorea culturvolku- lui si spre folosulu averei fundulu regiu.

Nu mai de catu la inceputulu desbatte- riloru meritorie s'a arretatu limpede, ca nu numai este vorba gola, adeca vorba sas- sesca simularea amicitiei imbiate creduliloru romanii, ci si ca deputatii romanii au se sus- tiena cu tenacitate si perseverantia lupt'a

contra sassiloru incapetinati si pusilla- nimi.

Sierbitorii clericali si seculari ai besericee luth. evang. totu atati-a nechiamati apostoli d'ai lui Bismark, si jurati de su- perintendentele Teutsch, primulu sassu romanofagu, nu lassa din zelu d'a mani- fest'a in fia care clipita tendenti'a loru se- paratistica, ur'a loru nedumerita contra to- turoru, cari nu sunt germano-prussaci. Ace- ste eminente calitati alle popiloru sassesci s'au addeveritu si la amentit'a desbattere speciala, facundu, disponendu si hotarindu din averea comuna, tote sub firm'a speciala sassescu nationala.

Din averea comuna romaniloru si sas- siloru nu se votedia neci cea mai mica sum- mulitia de bani, neci unu ajutoriu, nu se dispune nimic'a fara clausul'a, ca acesta o face: Universitatea natiunii sassesci, din averea nationala sassescu, pentru scopulu seu institutulu cutare nationalu sassescu, si acesta totu la initiativ'a amentitiloru popi sassesci.

Acesta procedura este abusu cellu mai flagrante, este crim'a cea mai orribila ce popii sassesci in obraznici'a loru petu comitte contra locuitoriloru nesassi ai fundu- lui regiu, pentru ca acestoru-a se cuvino si si este partea cea mai mare din tote pro- prietatile si possessiunile ce possede univer- sitatea fundulu regiu.

„S. D. Tageblatt“ este sprignitu si su- stienutu de acesti popi. Cu tote aceste era ei s'au grabitu a desava organulu loru, care prin redactoriulu seu a cutediatu se invite romanii la actiune solidara contra sugrumatoriulu comunu. Popii sassesci, pa- rintii sufletesci ai poporulu sassescu, fia acestoru-a respunditori pentru urmarile desastrose ce si provoca prin tienut'a loru asupra insulei prussace din resaritu.

Daca acum'a la momentulu supremulu periclu sassiloru n'ajungu cuvinte sincere, lassa se-i invetie faptele. Sassii nu voiescu se ceda neci catu e verfulu acului, ei nu voiescu se reconosca neci ce e dreptu si ecitabilu, deci Romanii din fundulu regiu lucra intelleptiescu si amesuratu lipsei in care se vedu strimtorati daca facu capetu preventiiei si consideratiunii documentate sassiloru, ce acesti-a in negrulu loru su- fletu au folositu numai spre redicarea loru, si in detrimintulu locuitoriloru sinceri si binevoitori ai tierrei, cari nu hondranescu pocitur'a de limba germana stricata.

Era deputatii romanii lucra de securu dupa dorint'a locuitoriloru nesassi din fun- dulu regiu daca continua cu barbatia lupt'a inceputa, daca se nisuescu din tote poterile loru conformu programmei si devisoi adu- narii romaniloru din fund. reg. Sassii seu voru inveti'a a fi omeni d'omenia, seu nu voru mai fi.

Nu altfelu merita a fi tratati nesce ve- netici, cari nu pricepu alt'a de catu numai a lucra spre ruinarea acestei tierre frumose, si a natiuniloru ei.

Tribunulu.

Blasiu, Noembre 3. 1874.

Respunsu.

Spectatulu D. Iosifu Popu jude cerc. regescu in Brasiovu.

Vi dau dreptu in privint'a celloru, ce le diceti cu referire la §-ulu 1013. cod. civ. despre mandataru, ca este detoriu se re- bonifice mandatarulu seu dauna, ce i-a cau- sat'o prin culpa; care in §. §. 1297. si 1299 este apoi definita pentru fie-sce care omu in genere, si cea pentru unu pricepu- toriu de lucru in specie, unde inca nu se pretinde nice de la unu priceputoriu de lucru mai multu, decatu ce e cu potintia pentru unu omu de aceea-si specialitate; — prin urmare:

Vi dau dreptu si in privint'a celloru, ce le diceti cu referire la §. 1300. cod. civ. despre priceputorii de lucru;

Vi dau mai departe dreptu si in pri- vint'a celloru, ce le diceti cu referire la §§ 39. 48. 42. si 53. Regulamen. advocati. din 1853. Octo. 10. despre casurile in cari ad- vocatulu este respunditoriu pentru plinirea detorintieloru salle, — carii in acellu-a-si Regulamentu, mai susu in capulu despre

drepturile și detorințele unui avocat, sunt specificate în deajuns;

Vi dau dreptul și în privința celor, ce le dicți despre transpunerea dreptului ipotecariu (§. 43. ordenat. minist. ces. reg. din 15 Decbr. 1855. în traduc. rom. se dice: transferirea ipotecare a pretensiunilor intabulate) în casul cu 5000. fl. ce l'ati adus - în ante de esemplu.

Vi dau dreptul și în privința celor, ce le dicți cu referire la §§. 19 și 339 cod. civ. despre tractarea de lipsa cu arendatoremorosu, ce l'ati addus era de esemplu.

Tote acestea le știu și io; și știu și mai multe, știu anumite și aceea, că și Ven. Consistoriu metrop. de aici încă știu prea bine, cumca neci unu arendatoremorosu de regula nu pôte fi datu afara cu puterea, și de la avocatulu, care i-ar da un'a ast-felu de parere în chipu de știință a sa la întrebare concretă, — a dou'a ora n'aru mai cere parere.

Știu mai departe și acea, că V. Consistoriu de aici este destul de rutinat și pentru a se orientă în întrebări asiă numite dilematice, precum a fostu de es. întrebarea moroi de la Blasiu, candu cu scoterea lui Bretter et comp. în annulu 1871. a preferitu în urm'a urmelor chiaru a „se și espune unui processu de desdaunare din partea acestei companie arendasia, că reu mai micu decâtu a accepta, se fia atacatu din partea comunelor cari suferiau essundări în hotarele și intrulu lor din cauz'a inaltimei cazului moroi; scoboriri carui la cufundimea receruta spre a se poté scurge apele, i-sta înainte Bretter et comp. că obstaculu și a acceptă că pentru resistentia sa pasiva numai din catu-va interessu pure materialu se se amaresca în contra-i în spiritele lor până la extremitate un'a gramada de credinciosi ai sei că reu mai mare;

Știu și am vediu, că a uneori detorasiulu, care s'a recunoscutu altcumu de atare, a recusatu platirea detoriei sale și s'a apertu pre callea legai până în celle din urma; pentru ca nenumarare a baniloru i-a produsu mai mare folosu, decâtu căta i-a fostu daun'a suferita în spese de processu;

Știu că și unu lucru, că acestu din urma a indatenatu ase întemplă cu întrevinere de cutare Advocati;

Știu că în intiellesulu §. 1300. cod. civ. pricepatoriulu de lucru pentru opiniunea sa în cauze ce se tienu de știință lui specială, este respunditoriu pentru asiă numitu svatulu seu consiliulu din sminta datu spre daun'a censiliatului, și pentru onorariu deosebitu.

Știu că pre bas'a acestui §. și a §-ului 19. din Regulam. adv. în urma dora nu este avocatulu, care se nu pôte fi trassu în processu de desdaunare pentru fișce care cauză perdută seu necastigată de ellu, pentru că în fine nece unulu nu e infallibilu în știință sa; acumu cu ce rezultatu? este alta întrebare.

Știu dara că în urma din ans'a advocaturei lor mai toti Advocati aru poté stă trassi înainte Tribunaleloru, deca aru fi cine se-i traga acolo; dar' știu apoi că și Tribunalele și judecatori, încă mai toti aru poté fi suspinsi și tramissi în Camoiața, deca aru fi cine se controleze faptele întrelasariilor lor și se aplică rezolvările tuturor legiloru și dispusetiuniloru mai înalte, ce li prescriu agendele, și apoi se-i judece după acestea, și se-i esecuteze, si:

Știu în fine, că unu astfelu de chaote nu se pote incungiurá pentru societate, decâtu prin luarea respunsabilitatii considerate bruscatu și generalu, totu deaun'a numai „cum grano salis.“

Inse, se nu ne confundemu sp. Dle! se remanemu la lucru si la întrebare, precumu a fostu acestea.

Sp. D'ta că Referinte comisiunei ce a fostu emissa pentru facerea unui Regulamentu de administrare a averiloru fundatiunali St. Siulutiana, ti-ai facutu în adunare propunerile constatatorie din mai multi §§. carii s'au primitu parte nemodificati, parte s'au modificatu unii.

Sa creatu prin acellu Regulamentu unu Senatulu unu Directoriu, — acestu-a statatoriu

din cei 10. capitularisti, și din 10 mireni, — și s'a mai lassatu și V. Capitulu ori consistoriulu cu ce-va-si cercu de activitate administrativa; în tota întemplarea cellu putienu ca unu offu de espeditiune, a mai remasu apoi si Rss. D. Canoniculu manipulatoriu era că Administratore.

În Nr. 70 „Fed.“ Polemi'a la care m'a provocatu N. M. mi-am exprimat totu respectulu în privința acestei constituiri, — și am observatu numai atât'a, ca nice unu concludu d'in Regulamentulu propusu de Sp. D'ta n'a îndreptatitu pre N. M. a afirmá că „acumu fundatiunea este assecurata prin impunere de „mai multa grige și precautiune administratorilor“ adaugendu quasi în combaterea lni N. M. că e atâtu de lasiu încátu nu se sfiesce că „pan'acumu Fundatiunea s'aru fi administratu fără grigea și cautiunea receruta.“ — Si în fine esolamandu astfelu:

„Vom vedé câte voru fi spesele de administratiune de acumu și cum va progres, — să crescerea fundatiunei pre viitoriu în proportiunea cu administratiunea afirmata de pre strade de fara grigea și precautiunea receruta de pan'acumu; numerii trebuie se vorbesca mai satisfactoriu pentru toti!“

Regretu, că acestu passu allu comunicatulu în Nr. 70 „Fed.“ mai mare parte s'a elassatu din țiparire; și cu unu cuventu comunicatulu i-s'a datu alta forma decâtu ce i-am dat'o iosi s'a publicatu și un'a epistola privata în capu-i, ce n'a fostu menita spre acestu scopu; în publicare si în alte locuri s'au facutu elassatiuni; și tote acestea nece la reclamare nu mi-s'au corressu. *)

Deci dicu, precum dissei și mai susu, sp. D'ta ti-ai facutu propunerile constatatorie d'in mai multi §§.

Între acesti §§-i ai ajunsu la unulu, care în propunere a sunatu: că membrii Directoriului sunt respunditorii și cu desdaunare materiala pentru conclusele lor.

Ai vediu, că în contra acestui §. s'a facutu de locu contradicere, și încă nu din partea mea.

Si ore potut' au avé locu acesta contradicere?

Io sustienu încă și acumu că da; pentruca a face în genere respunditoriu cu desdaunare materiala pre unu membru allu unei corporatiuni de administratiune de avere prin unu statutu seu Regulamentu: însemna a cere de la acellu-a mai multu, decâtu cere legea; însemna că acellu-a se desdauneze totu rezultatulu, care, a reesaitu în nefavorea averei administrate; spr. es. deca a assecuratu vinia seu buccate, și n'a batutu grandin'a: se desdauneze summ'a de assecuratiune, că spesata fora de lipsa; — deca n'a assecuratu și a batutu grandin'a: se desdauneze stricatiunea; deca a ordenatu se se vanda asta-di buccate cu pretiulu de acumu, și preste una septemana se urca pretiulu se plateasca differentia; deca n'a ordenatu vinderea vitelor; cerute asta-di cu unu anumitu pretiu, și baterea lor la licitatiune și publicarea previa a licitatiunei și pana la licitatiune vitele au moritu de ciurma: se plateasca pretiulu neacceptatu; și asiă mai departe.

Acest'a o pricepu io sub un'a respunsabilitate generala cu desdaunare materiala pentru votare pusa într'unu Regulamentu ori statutu de Administratiune de avere creatu ori pentru mandatori, ori pentru

*) Reclamatiunile dv. se voru fi facutu precandu eu lipsiam d'a casa și ve potu asse urá că nu mi-a venit la mana neci un'a, de altmintrea nimeni încă pana acum n'avu parte de atât'a indulgentia a Redactiunii și a publicului cetit. ca dv., ne miram d'ara multu că ve plangeti totu-si pentru că s'au lassatu a fara unele passagie cu totulu neessentiale; s'ar fi potutu lassá jumetate și preste totu s'ar fi potutu face polemi'a cu multu mai scurta de cum s'a facutu și publiculu ar fi intiellesu pote mai bine starea lucrurilor. — Assemene polemie neterminabile nu s'au pomenitu prin diuarie si în „Fed.“ încă nu s'ar fi întemplatu deca nu lipsiam de la Red. atunci candu s'au inceputu polemi'a dv. pre viitoriu inse vomu crutiá pre cetitori. — Odata pentru totu deaun'a rogâmu pre toti ddi cari se servescu de organulu nostru că se binevoiesca a se exprime mai pre scurtu și cătu se pote mai romanesca, că-oi ni lipescce ci spatiulu și tempulu d'a îndreptá stilulu.

A.R. Red.

Agenti fără precura, care plane încă este suppusă și unei revisiuni și controle de stat, precum e averea fundatiunala St. Siulutiana; — deci, cari acumu în urm'a amestecului lor în administrare sunt încarcati de anumita respunsabilitate prin insa-si legea, care n'o potu decliná de-la sine cătu ce odata au participatu în lucru.

Ve dice că neci în §-ulu propusu nu s'a pretinsu mai multu, decâtu ce pretinde legea? e bene! dar' ce lipsa a fostu atunei de §.?

Ve dice Sp. Dle că și DD. A. Bohatielu și A. Lazaru au apertu acellu §.

E dreptu; dar' și DD. loru potu că ori într'o întrebare ori într'alta se n'ajunga a-si trage sam'a de locu cu tote impregiurările.

În fine totu trebuie se recunosc Sp. Dle că singuru ai facutu propunerea, că se-se adauga dara ca culpa lata ori grava se servesca de cauza la una indemnizare materiala, — ce toti au acceptatu și propriamente în ce toti s'au odignitu și m'am odignitu și io că într'unu ce nestatoriu în contradicetiune cu legea precum am și dissu macaru că întregu acestu § l'amu consideratu de unu lucru fara nici unu meritu propriu, pentruca deca 10. canonici și 10. mireni alessi toti acesti-a că barbati de reputatiune în Directoriu și prelanga aceea legea și control'a și respective revisiunea de statu asup'a capului lor, nu sunt destulla garantia, că voru face cum voru aflá după impregiurari de a fi mai bine si folositoriu pentru fundatiune, atunci cutediu a afirmá că vreuna respunsabilitate impusa lor prin Regulamentu de administrare, mai multa garantia pentru fundatiune totu n'aru poté da, dar' nedefinita bine aceea respunsabilitate, d'ansa la conficte și neintiellegeri aru poté se dee-si aci me vei ertá Sp. Dle, se-ti revocu în memoria, ca n'ai specificatu nice câte graduri de respunsabilitate, și că după ce de locu s'a facutu opozițiune în contra §. de respunsabilitate mai susu mentionatu, și încă de felu nu d'in partea mea. Sp. D'ta nu le-ai insiratu nice cătu cellea, ce le incepi cu „buna ora“ și le citezi în Epistola deschisa îndreptata cătra mine în Nr. 72. „Fed.“ ci în apperarea §-lui te ai provocatu mintunu și pre scurtu la respunsabilitatea unui avocatulu cu desdaunare materiala pentru parerea sa, și în fine că io la acea nice într'o vorbire nu mi-am apertu person'a, ci cu câte-va cuvinte am apertu unu principiu în privința respunsabilitatii unui avocatulu cu desdaunare materiala pentru parerea s'a, ce l'aperu încă și acumu, precumu se-va vedé mai la valle.

Mi-se vede dara că Sp. D'ta n'ai avutu nece un'a cauza a mi scrie mie Epistola aci respunsa și plane în stilulu vetematoriu, ce mi-ai scries'o, ingerendu-te în polemi'a mea cu N. M. dicu: nu, candu noi abiă ne am vediu de 2-3 ori în vietia-ne, și totu ce am vorbitu la olaita s'a concentratu în buna diu'a, sanetosu; pentru-că la acea totu n'are dreptu nimeni se-si insusiesca sie-si espressiunile melle brusce de prostu și stupidu (Nr. 70. „Fed.“) arruncate lui N. M. d'in ans'a respunsabilitatii de atât'a ori ventillata de ellu fara a-o pricepe după tote inchiaturele ei; — dicu: n'are dreptu, cine nu voiesce se cante nodu în papura, și fișce, ea cu unulu ca acellu-a apoi io n'asiu mai avé de a vorbi. — Si Sp. D'ta și ceilalti DD. fosti în adunare cu atâtu mai putienu aveti dreptu la aceea cu cătu ca la întrebarea de respunsabilitate pentru opiniunile advocatiale cu desdaunare materiala, nimeni n'a mai vorbitu după ce io acea d'in parte-mi am declinat'o de la mine în acea forma, în care o atinsesesi Sp. D'ta, și nu nece pentru acea, pentruca prin primirea principiului de respunsabilitate pentru directoriu cu desdaunare materiala numai pentru asiă numita: culpa lata seu grava: a renunciatu adunarea întreaga de la principiulu unei respunsabilitati generala, despre care și despre a carei consecințe am smintitu mai susu.

Deci dara întrebarea mea de respunsabilitate advocatiale a remasu cu totulu izolata și prin urmare numai de cestiune între mine și N. M.

Si acumu se venimu la respunsabilitatea advocatiale cu desdaunare materiala

pentru opiniunea data; pentruca despre aceasta a fostu vorb'a, te rogu Sp. Dle. că lucru concretu, si nu despre cellea ce le insiri Sp. D'ta în Epistola-ti deschisa îndreptata cătra mine, cu referire la jurium inspectoru și capitulu.

Ecce affirmu de nou, că aceea respunsabilitate io unulu d'in parte-mi n'o primescu.

Însa-si legea mi-impune destulle detorințe că la Avocatulu, cari nu le potu decliná de la mine; dara deca da, pentruca și pentru acui voia se primescu io respunsabilitate mai multa decâtu ce-mi impune legea?

Me vei avisá la §. 1300. cod. civ. precum me avisezi?

Respundu, că nece acellu-a nu-lu primescu deobligatoriu pentru mine, că advocatu; și la acést'a am dreptu; pentruca:

Acellu §. suna despre altfelu de priceputori de lucru, și nu despre advocati cari potu fi trassi la respundere numai pre bas'a Regulamentulu advocatiale, și candu s'aru pote dovedi în contra lor una mala fișce și un'a gresiala primo obtutu batetoria la ochii tuturor de aceea-si specialitate; pentruca mai departe Regulamentulu advocatiale chiaru din ans'a scoterei advocatiloru de sub greumentulu acellu §. este creatu; și: pentruca în fine, cellu, ce-mi cere consiliulu advocatiale, și facia cu acellu §. sum îndreptatitu a-i dechiará a priori, că consiliulu meu advocatiale în cinste nu-lu dau; și totu-si respundere pentru ellu cu desdaunare materiala nu primescu; și deplăce place, de nu-i place vedea de altulu.

Si apoi are ore cuventu și ratiune d'asa o face acest'a unu avocatulu practiculu, de calibrulu clasei omeniloru, despre carii am vorbitu mai susu?

Afirmu hotaritu, ca da, pentruca știință, dispusetiunile emanatu de obligatiune chiaru legile positive; cătra acést'a naturu multifaria a casuriloru prassei, ce obvin înainte unu avocatulu, — care trebuie ellu se fia primus iudex și creatore, formulatoriu în tote se-si traga socot'a înainte cu posibila parere și convictiune a tuturoru instantiiloru judecatoresci și a altoru autoritatii deciderie în cestiune, dintr'o dată — sunt asiă de immense, încátu rar e acellu, geniu care tota întrebarea obvenitoriu dintr'o dată s'o pota astfelu pune în piețe ore căacea se nu mai pota fi misicata.

Dar' apoi deca ne vomu mai trage socot'a respecta celele, cu carii ne intalnimu de atât'a ori exceptis excipiendis chiaru la judecatori insi-si? unde de multe ori facia faciei vedemu întrebuintiarea tuturoru nisiintielor argumentelor false pentru sucirea lucrulu din natur'a sa cea adeverata a uneori din patima de alte ori din simpatia, și antipatia și de câte ori Ddieu știe din ce me interese?

Judecatoriulu si-are înainte-si totu, d'aspere ce are se judece, și totu-si de câte ori se imburda judecat'a lui; — și este scuti cu consciința s'a. — Si apoi avocatulu carui i-se pune întrebarea concretă, informatiunea ce a primit'o iesse în capetu de i-se fi datu rou, martorii și alte probe desmintu, — carii tote nu le-a potutu vedé; precumu nu nice convictiunile judecatoriloru, carii se potu scuti cu consciințulu; — dicu: avocatulu apoi pre bas'a §-lui 1300. cod. civ. se plateasca substratulu cauzei necastigat; pentruca după cum i-vediu lucrulu la inceputa, a opiniuniloru cauz'a de a se poté incepe ori apperá?

Verogu Sp. Dle! a spune betranului, car m'a calificatu pre mine de a nu poté fi profesor la universitate infintianda d'in Fundatiun St. Siulutiana, că deca cu tote acestea si-a trassu socot'a înainte de a rumpe bătulu asup'a capulu meu, dsa, se fia macar cătu de încaruntitu pre terrenulu juridic încă nu va poté implé catedr'a, de la care mi-a contestatu dreptulu, astfelu, încátu se dorescu, de a-i ascultá prelectiunile, ce va propune pote dsa în acea catedra, ori am voie a mi tramite fetorii, ca se invé dreptulu practiculu de la ellu.

Nu potemu sci tote Sp. Dle! și multe ori nu scimu nice lucrurile cellea m'ocotidiane; ecce spr. es. Sp. D'ta nice ad

mentu la nr. 81 allu „Federat.“
cursulu an. 1874.

că unu Doctoru in drepturi nu-si
latur'a sa diplomateca de claris-
macaru ca deca alt'a nu, dar' ba-
doctori in drepturi atâti-a sunt in
juristii fara de diplome" numai pre-
eri si batendu-si jocu, vorbescu
si.

se credi, că inca sunt forte multe,
le scii nice Sp. Dt'a.

celle vetematórie n'am voitu a re-

am respunsu dara că se nu, no fia
otintia de a ne mai poté dice si de
inante, candu ne vomu intalni, „bu-
sanetosu,“ si pote de a ne si mai
ce dorindu-ti remanucu tota stim'a
deodata si inchiaiu cu sp. d-ta
totu de un'a pre acesta calle. —
servire.

Dr. Iac. Brendusianu

Gur'a Ursului, 25. Nov. 1874.

Pre Onor. Dle. Red.!

Ciocanindu la pietre unu pietrariu striga
Domne! ore unde e dreptatea ta?

siá si poporul romanu, batendu pre
le domniloru de asta-di că se-si cêra
dreptatea, vine in acea trista puse-
de eschiama: Domne ore unde e drepta-
ta? pentruca multi lu mana si lu
singuru pentru-câ principiale dom-
de asta-di sunt — si la ei au fostu
deun'a — că mai bine se se calce
tea in petiore — decâtu se reessa
ulu invingatoriu.

ucini domni mai avemu, pre carii i
nim'a de sortea poporului, pucini si
ducu aminte că si ei au essitu d'in
pucini se demitu pana la atâta câtu
etie, se consulte pre acellu poporu. care
sustienutu nationalitatea si limb'a, la
li mai pesa că romanului se nu i-se
nedereptate, se nu lu rapesca con-
u seu de pucinellu avitieu ce i-a mai
conservatu cu multa sudóre de la mosi
famosi, cu unu cuventu pucini domni
nostru mai tindu intru acolo că inve-
pre poporu seu scape de batujocur'a
ului! Cei mai multi alunecandu cu
ulu tempului de acum'a, tindu a se in-
de pre spinarea fratiloru lor, pucinu
du-li că cum i-va judecă venitoriu
si judeca presentiu!

Unu raru lucéferu in medioculu ace-
poporu fora osebite de nationalitate
potutu salut'a acumu de vre o 2 anni
erson'a Dlui fostu subjude reg. Ales-
Filipu, care prelanga una jure-
ntia rara, si tractare fina si omenósa,
neinfranta in semtiu de dreptate si-au
atu stim'a veru carui cetatianu onestu,
acatorii de relle au tremuratu in an-
melui lui pentruca nu au potutu ei fi
de rafinati, ca Dl. Aless. Filipu se
vedesca, densulu dara au fostu unu
lu demnu de imitatu pentru ori si care
atoriu! Onóre tie natiune romana pen-
semene fii!

Dl. Aless. F., delaturandu starea cea
rea a judecatoriloru de asta-di — ne-
du sufori nedereptatile vesibile si-a
in officiu, — si a deschisu can-
ta sa advocat'ala in Abrudu, că
se fie mai liberu in vietia, se pota
celloru lipsiti de ajutoriu pre facia
u pre sub mana. D sa prin acêta fapta
atu de nou o proba, că i este mai
independentia de câtu pucinulu si-
ce lu aveá pana aci ca judecatoriu,
este mai dulce libertatea de actiune, de
cerculu cellu restrinsu a unui judecato-
care de multe ori cade cu propunerósa
a basata pre dreptu si lege, vitiului si
tionei unui altu collegu allu seu cu
a mai inferioru de poteri spirituali, că
a place a jocá rolulu de accusatoriu si
moru de câtu monoton'a de judecato-
dintre carii cei mai multi din tempulu
antu vacilléza in tóte partile, fora de a

fi in stare a imbraccá una pusetiune sta-
tornica pre care se si o scia si apperá.

Astufelu Dl. Ales. Filipu incredintian-
du-se in venitoriu singuru numai poteriloru
salle si poporului seu, pote contá la unu ve-
nitoriu splendidu, caracterulu lui cellu ne-
infrantu de pana acum'a ni dá una garan-
tia sigura despre ast'a!

La lucru dara tu fiule allu Temidei
pentruca spriginulu romaniloru vafi cu tine,
pentruca cei ce te cunoscú din apropiare
si din departare si avendu lipsa de unu
apperatoriu dreptu, voru accurge la tine ter-
ritorii, avarii si molaticii voru ingenuchiá
inaintea ingeniului têu, cei ce lucra singura
pentru interessulu lor materialu, fora a
pune contu pre dreptatea causei ce au pri-
mitu, se voru pitulá inaintea onestitatiei
talle, cei ce te pismuescu asta-di sub cu-
ventu că esti veneticu, voru deveni pere-
grini i: patri'a lor! sciintia vertutesi si
tar'a de caracteru ce te insoc'esce si-va
arruncá unghiti'a sa chiaru in cuibulu lor,
ei voru deveni pitici, éra tu laudatu, no-
mele teu va fi onoratu. allu lor uítatu!

Ruconianu.

VARIETATI.

(Incunoscintiare.) Adunarea gene-
rala a reuniunei romane de lectura d'in
Logosiu se va tiené in 27. Decembre
1874. st. n. dupa amedia-di la 3 ore, la
care se invita toti on. membri ai reu-
niunei. Logosiu, in 29. Novembre,
1874. Comitétulu.

(Constituirea pentru ale-
gerea deputatiloru. Ministrulu de
interne prin scriessore cerculare câtra
toti prefectii (comiti supr.) au ordonatu
ca cemitetele centr. se se constitue in
dillele de la 15 pana la 22. Decembre,
avendu apoi a purcede numai decâtu la
compunerea listelor electorali.

(Sortitur'a d'in 1 Dec.) La tra-
gerea sortiloru d'in 1864 au essitu urmato-
riele Serie si nri: seria 3383 Nr. 62 casti-
ga fl. 200,000. ser. 632 Nr. 50. castiga fl.
20,000. Ser. 632; nr. 52 castiga 15,000 fl.
Ser. 1670 nr. 2. castiga 10,000 fl. Celle-lalte
serie cu castiguri maimice sunt; 661, 1440,
1891, 2235, 2325, 2479, 2560, 2761. 3059
3169, 3271, si 3904.

(Salvatoriu financiaru) Preu-
tulu Ioane Lapsinschi au descoperitu
arcanulu dupa care calamitatiloru finan-
ciarie alle Ungariei se pote pune capetu in
modu infallibile. — Ecca propunerile popii
1.) Considerandu că compatriotii nostri d'in
sement'a lui Iud'a cari s'au emancipatu
gratis si fara a fi sspatu ce-va si se bu-
cura de egalitatea drepturiloru cetatienesci,
se se provoce a contribui spre amortissarea
deficitulu cá estu-modu se-si arrete recu-
noscintia peptu generositatea tierrei. 2.)
Judanii polonei in talare negre, ja circa
nesce flamande roiuri de locuste inunda
tier'a, se platesca taxe piperate. 3.) Judanii,
cari la an. 1866, candu cu bellulu prusso-
austriacu, se inavutira ghesiefturi cu oresu
si cai prinsé depuna pre altariulu patriei 10%
d'in castigulu lor. 4.) Cei ce injura pe
Ddieu se se pedepsesca si a nume, tierranulu
1 fl, cei cultivati cu 10 fl. magnatulu (boie-
riulu) cu 200 fl. toties quoties. Pop'a asse-
cura că acesta pedepsa ar adduce millione.
5.) Proprietarii si cercetatorii lupazarielor
se se pedepsesca, pentru că si acest'a este
unu felu de „petrecere“ care mai multa
stricatiune face tierrei decâtu a impusá unu
epure. Venitulu ar fi considerabile. 6. Cei ce
vietiuescu in concubinatu, despartiti ori in
casatorii civile se platesca pedepsa pentru
venatorea oprita, pentru că si acest'a este
unu felu de petrecere. etc. — Pop'a dice,
dar Ghiczy nu face, cu tote că mai lesne
ar imple vistieri'a cea gola decâtu cu pro-
iectele salle prin cari appesa mai greu pre
bietii proprietari mici de pamentu.

(Dlu Dr. Victoru Mihali Eppu
allu diecesei gr. cat. rom. de Lo-
gosiu.) Scirea ce impartessem in nru-
tr. s'au adeviritu pre deplinu. M. Sa
nitorulu subscrisca luni-a trecuta actulu de

denumire a Dlui Dr. Victoru Mihali in
Eppu allu Logosiu. — Nu scimu daca
publicatiunea se va face prin diariulu offic-
mai nainte de preconisatiune, seau ba?
Ceea ce scimu este, că actele resp. se tra-
missera la Rom'a. Preconisatiunea de câtra
Summulu Pontefice Patriarculu Romei-vechie,
se face in consistoriele ce se tienu in celle
patru annutimpuri, si anume cellu mai de
aprope in lun'a lui Decembre, inante de
serbatoarea Nascerii Domnului, fiindu inse
timpulu cam inaintatu, se pote că preconis-
sarea nou-numitulu eppu va urmá numai in
consistoriulu ce se va tiené in lun'a lui
Martiu. In casuri intetitorie se face si prin
Breve apostolica. — Cunoscandu eminentele
calitati spirituali si morali alle junelui pre-
latu, credemu că dieces'a Logosiu va
prospera sub pastorirea sa. Primesca urările
nostre de fericire.

(Recursulu de nullitate) a Dlui
Fr. H. Longinu in processulu de pressa
cu Fr. Koos, au fostu respinsu de Curi'a
reg. cá foru de cassatiune, ceea ce condem-
natulu s'au si publicatu in 30 Nov. a. c.
de câtra judecatori'a de pressa d'in Aradu,
prin urmare Dl. Longinu are in scurtu se
intre in inchisorea unghuresca unde va poté
meditá a supr'a §-lui 1. allu legii de pressa
a stapaniloru.

(Necrologu) Crud'a morte curmá
firulu vietiei unui mandru crinisioru. Le-
ticia scumpa si neutaver'a flica a parin-
tiloru Michailu si Carolin'a Andrei-
c'a proprietariu in comun'a Campeni cot-
tulu Albe-Iulia, unu suftetu de angeru
care in ori ce necasu erá nepretiuata con-
solatiune a parintiloru sei, a icetatu din vie-
tia in 14 Novembre, a. c. st. v. in loculu
seu notale; lassandu in adancu doliu pre
iubiti sei parinti si sora si pre multu sti-
matele salle rudenie, unchi, matusie, cum-
nati, cumnate, veri, si verisore. Fia-i tier-
rin'a nsiora éra pre intristatii parinti si ru-
denie Ddieu se-i mangaie.

(Advocati noui.) In lun'a trecuta
mai multi juni romani depusera censur'a de
advocati, a nume DDi: Petru Calciunariu,
Ioane Oprisiu (actualminte in func-
tiune ca secretariu de directiune la offic.
teleg. de Canisia) cu successu eminente in-
câtu presied. commiss. censoratoria, D.
Vaykay, l'au fericitatu in facia assistenti-
loru, facandu-i totodata invitarea d'a trece
pre carrier'a juridica, ceea ce si noi consi-
liamu eminintelui june. Mai de parte DD-
Almasianu, Crenianu si Triffu.

(Istoria regimentulu II. ro-
manescu granitariu din Transil-
vania.) Annunciulu despre essirea aceste
istorie si fragmentele publicate pana acum'a
in foia Asociatiunei „Transilvania,“ trase
asupra-i attentionea catoru-va barbati de
arme, inaintati in etate, carii nu lipsira a
informá pre scriitoriu mai alessu despre unele
fapte si evenimente, séu cunoscuté pana aci
pucinu, séu in modu defectuosu. Asiá dara
pre candu istoria éra sé éssa in cea din
urma a sa cola pre câtu a fostu promisea
in annunciulu d' antáiu, se afla cu calle, că
se se mai alature in limb'a originale inca
si una seria de documente mai nóue anume
de la 1866, parte mare forte interessante
cumu si unu appendice séu supplementu
complinitoriu si esplicaioriu allu unoru mo-
mente istorice allu biografiloru de fami-
lie. Cu aceste istorie crescú de 1. 4, la 7
cólle tiparite; speramu inse, că lectorii se
voru buccurá de totu ce s'au mai adaussu
la dins'a, pre candu intr'aceea pretiulu cár-
tii cresce numai cu 20 cr., adeca ellu va fi
70 cr. v. a. séu 1 francu 50 cen. era essit-
rea ei se intardia numai cu vr'o 15 dille.
(„Gaz. Tr.“)

(Multiamire si Rogare) Sub-
scrissulu ducandu multiaminta publica pen-
tru opurele gratificate „biblioteci reuniunei
invetiatoriloru romani din Cetatea-de-Petra“
si anume „Doruri si sperantie“ donate de
d. I. C. Dragescu, „Procedur'a cártii fun-
duarie“ donata de d. Gregoriu Tamasiu-
Miculescu, — mi ieau libertate a reinnoi
rogarea câtra onor. publicu rom. că se bi-
nevoiesca a spriginí tener'a nostra reuniune
in a carei folosu appellezu diu nou la sem-

tiulu nationalu allu onorab. DD. auctori,
librari precumu si la on. Redactiuni a dia-
rieloru rom. ca se binevoiesca a ni gratificá
din opurele respectivu diuarele dsalle pre
sém'a acestei societati câte unu esemplariu
pana ce vomu fi in stare, conformu statu-
teloru reuniunei, a ni-le procurá pre langa
pretiulu cuvenitu.

Dicu maretulu scopu, ca-ci cine nu va
semti cu mine lips'a pentru invetiatoriu de
a se urfectioná conformu spiritului tempu-
lui, avendu a cresce si a invetiá generatiunea
cea noua. Inse fiindu dotatu reu invetiato-
riulu romanu nu e in stare de a-si pro-
curá diuarie séu opuri din cari se castiga
scientia. Considerandu că „ce nu pote unulu
voru poté „mai multi“ reuniunea nostra a
infientatu aici in Siomcuta-mare biblioteca,
d'in carea invetiatorii se-si pota duce opuri
spre cetire.

Opurele seau diuariele gratificate coremu
a se tramite la adress'a subscrissulu in
Siomcut'a-mare (N. Somkut) despre cari
totu deaun'a voiu da séma in adunările reu-
niunei si pre callea publicitatei. — Elia
Popu, invetiatoriu, ca bibliotecariu allu Reu-
niunei. *)

La carturarii poporului romanu.

Temel'a ori carui nému e poporul. A
innaltia poporul, este a innaltia insu-si né-
mulu. Aventulu poporului in luminare, e aven-
tulu némulu intregu.

Trebeu dara se tindemu toti la descepta-
rea si poleirea poporului nostru.

Unu mijlocu puternicu spre acestu scopu
este si literatur'a.

Alte némuri au o bogata literatura
poporala; noi inse n'avemu decâtu pré pu-
tine scrieri de acestu felu.

Asiá dara trebeu se dámu si poporului
nostru ce-va de cetitu.

Dar elu nu cetesce, — mi-se va re-
spunde din unele parti.

Io nu sum de parerea acést'a. Toti cei
ce amu vediatu, că cu ce iubire cetesce tiera-
nulu nostru „Alesandri'a“ si alte scrieri popo-
rale, din cele putine câte avemu, — amu
avutu privilegiulu a ne convinge, că elu ar ceti
bucuros, de cumva ar avé ce?

N'avemu carti si foi pentru poporu,
compuse dupa priceperea si placulu seu si
scrise in limb'a lui neschimosita. Éta pentru
ce nu cetesce elu!

Acésta convingere adanca e indemnulu
gandiri loru mele, de mai multi ani. Si inca de
atunce mi-am propusu se concurgu si io cu
puterile mele slabe, d'a puté dá poporului no-
stru ce-va de cetitu.

Incuragiatu de mai multi barbati vred-
nici de recunoscintia, éta vinu dara a ve in-
sciintia, că la anulu nou voiu scéte pentru
poporul romanu o fortia cu numirea:

„Siedietórea“,

care va esi odata pe luna, totu-de-una in pri-
m'a, si va constá pe anulu intregu numai
1 florinu.

Foiti'a mea, ferindu-se de politica, va
cuprinde de tóte, ce dupa parerea mea popo-
rulu va ceti cu placere: balade, doine si hore,
povesti, intemplari, invetiature, anecdote, ciu-
meliture si altele. Scopulu meu de frunte este
a o lati câtu mai multu in poporu, ca-ci
printr'ins'a se va desvoltá gustulu de cetire,
si astufelu va face locu si altoru scrieri.

Éta vointi'a mea. Acuma, iubiti cartu-
rari ai poporului nostru, e rónulu dvóstre.

Me rogu dara de toti pretiis, notarii si
invetiatorii buni si adevirati ai poporului no-
stru, se binevoiesca a introduce foiti'a acést'a
in poporu. Sunt multe sate romanesci si in
ele multi plugari cari sciu carte, si cari voru
jertfi bucuros 1 fl. pe anu pentru că si ei,
séu pruncii lor cari ambla la scóla, se aiba o
foia romanésca.

Inca odata me rogu de toti iubitorii de
inaintare a poporului nostru, se spriginésca
acésta intreprindere! La intemeierea ei nu me
indémna cástigulu, ca-ci cu pretiulu de 1 fl.
pe unu anu intregu de asiá ce-va nici vorba

*) Cellesalte diuarie rom. suntu rogate
cu totu respectulu a reproduce in pretiui-
tele loru colone acesta cerere.

